

Inbjuden tävling om Nytt ambassadörsresidens i Santiago de Chile

Juryns utlåtande

Kortfattad sammanfattning av Juryns utlåtande

Vid en sammanvägd bedömning av tävlingsförslagets förtjänster och utvecklingsbarhet finner juryn att förslaget med motto: "Trandans" som helhet är överlägset övriga förslag.

Förslaget representerar en utveckling av svensk arkitekturtradition som med enkla uttryck, medveten ljusföring och materialval skapar miljöer som uppfyller ställda krav i Fastighetsverkets policy för arkitektur för utrikes representationslokaler och är väl anpassade till platsens förutsättningar.

Under förutsättning att förslaget bearbetas i enlighet med de påpekanden som görs i juryns utlåtande och att det uppfyller de tekniska och ekonomiska krav som ställs, föreslår juryn att förslaget "Trandans" kommer till utförande.

Bakgrund

Sverige har för närvarande en ambassad och ett residens i Santiago de Chile i Chile. Residenset kommer att försäljas eftersom det har kommit att vara beläget intill en större motorled som medför kraftiga ljudstörningar. En obebyggd tomt –mycket välbelägen i förorten Lo Curro med adress Calle Via Celeste 9640, har förvärvat för att där uppföra ett nytt residens. Tomten är belägen på en sluttning med utsikt både över staden Santiago de Chile och de snöklädda bergen. Tomten är idag bebyggd med ett enklare hus som skall rivas.

Allmänt om tävlingsuppgiften

Tävlingen omfattar utformning av en friliggande nybyggnad för chefsbostaden samt disponering av tomten. Programarean är 516 m² LOA exkl. pool, terrass och dubbelgarage för två bilar. Residenset skall tillgodose högt ställda krav på arkitektonisk utformning av byggnad och inredning och följa SFV:s "Policy för Arkitektur och andra kvalitetsfrågor i byggande och förvaltning", samt SFV:s "Arkitekturpolicy – Byggnader och miljöer för Sveriges utrikes representation".

Inför steg 2 reste deltagande arkitekter och juryn tillsammans till Santiago de Chile för att lära om förutsättningar att bygga i Santiago de Chile, se tomten samt tillsammans med ambassadörsparet och ambassadtjänstemän gemensamt utveckla programmet i seminarier.

Tävlingsprogrammet är från tävlingsteknisk synpunkt godkänt av SA, Sveriges Arkitekter.

Tävlingsdeltagare och inlämning

Tävlingen annonserades allmänt i november 2002 med begränsningen att de deltagande arkitekterna ej fick vara äldre än 40 år. 99 st. intresseanmälningar inkom. Efter utvärdering inbjöds 15 följande att delta

och följande tre förslag gick vidare till steg 2. Förslag nr 6 med motto: "sueco no sueco", nr 11 med motto "S" och nr 14 med motto: "Transdans".

Bakom förslagen stod;

*Åsa Kallstenius m flera/ Kod arkitekter Stockholm
Natasha Racki och Håkan Widjedal/ arkitektstudio widjedal racki Stockholm
Josefina Nordmark/ MAF Arkitektkontor AB Luleå*

Jury

<i>Peter Ohrstedt, ark SAR/MSA (juryns ordf.)</i>	Chefsarkitekt Statens fastighetsverk
<i>Jan Thews, ark SAR/MSA</i>	Fastighetschef Statens fastighetsverk
<i>Karin Johannesson Forsblad, ark SIR/MSA</i>	Inredningsarkitekt Utrikesdepartementet
<i>Gunilla Svensson ark SAR/MSA (föreslagen av SA)</i>	Gunilla Svensson Arkitektkontor AB

För utvärdering av steg 1 och steg 2 har juryn anlitat följande sakkunnig:

<i>Timo Karasalo ark SAR/MSA</i>	GWSK Arkitektkontor AB
----------------------------------	------------------------

Juryns sekreterare är <i>Myr Ullhammar ark SAR/MSA</i>	Projektledare Statens fastighetsverk
---	--------------------------------------

Juryns bedömning

Allmänna synpunkter

Kraven på vacker gestaltning, god funktionalitet och uppfyllande av SFV:s arkitekturpolicy och mål för utrikes lokaler för representationsändamål har utgjort en central programfråga och därmed bedömningsgrund för juryn vid sidan av de direkta tekniska och ytmässiga programkraven.

Juryns bedömning av de tre inlämnade tävlingsförslagen

6. Förslag "sueco no sueco"

Juryns bedömning i steg 1

Förslaget visar en stark och enkel gestaltning, som på ett förtjänstfullt sätt tagit hand om byggnadens funktioner och platsens karaktär. En byggnad som trots sin utsträckthet inte belastas av en monumentalitet, utan snarare en svensk anda präglad av lätthet med naturnära terrasser fint anslutna till marken. Förslaget tilltalar med sina volymsgrupperingar och små förskjutningar på ett försynt, subtilt och skickligt sätt. Entreprensens utformning riskerar dock att bli för dominant och därigenom ej i samklang projektets övriga kvaliteter.

Den inre organisationen är mycket tilltalande genom att samtliga funktioner placerats i bra inre struktur på en förhållandevis liten yta utan onödiga kommunikationsstråk. Representationsdelen visar på väl genomtänkta rumssamband där nivåskillnader tillåts ge spänning åt upplevelserna.

Juryns bedömning i steg 2

Förslaget följer helt sitt koncept framtaget i steg 1. I den fortsatta bearbetningen har dock den enkla och lätta volymuppbyggnaden utvecklats mot en stelare och mer internationellt präglad anonym arkitektur. Projektets grundidé som pekade på möjligheter till anpassning efter markens olika nivåer och riktningar har ej till fullo tagits till vara. Byggnaden upplevs därför nu alltför stram och ej helt i samverkan med tomtens organiska karaktär.

Entréplatsens utformning är i stort sätt oförändrad och de mindre bearbetningar som gjorts övertygar ej, snarare tvärtom. Den tveksamma placeringen av servicedelen har utökats och blockerar utblicken mot trädgården från entrén sett. Därmed har en möjlighet till viktig rumslig upplevelse ej tagits till vara.

Lokalprogrammets samtliga funktioner har på ett förtjänstfullt sätt inarbetats i den inre organisationen. Representationsdelens rumsgroppering visar på möjligheter till ett mångsidigt utnyttjande och poolen har på ett intressant sätt integrerats med byggnaden och de båda terrasserna. De inre ytornas generalitet medför dock att de enskilda rummen känns obearbetade med otydliga rumsliga kvalitéer som följd. Ej heller är de invändiga nivåskillnaderna helt färdigstuderade ur tillgänglighetssynpunkt. Nuvarande utformning skulle för en rörelsehindrad innebära onödigt komplicerade angoringsvägar till representationsdelen samt att delar av bostaden ej är möjlig att använda.

Intressant är dock idén med skikt av växtlighet som avskärmar solinstrålning. Likaså är idén med vinterträdgård utvecklingsbar, men borde då av kostnadsskäl inarbetats i föreskriven rumsarea.

Juryns bedömning i steg 1

11. Förslag "S "

Ett av de tre utvalda förslagen som gick vidare till steg 2 under anonymitet

Förslaget visar en mycket tydlig och stark konceptuell idé som genom sin organisation och placering på tomten är väl förankrad på platsen. Utformningen kan på samma gång upplevas både häftig och anspråkslös, där den kompakta byggnaden tillåts överraska med komplexa rumsligheter. Förslagets idé kommer på ett naturligt sätt ge byggnaden en stark arkitektonisk gestaltning, som dock ännu inte är färdigstuderad.

Förslagets interiöra redovisning vittnar om stor inlevelseförmåga, med varje rum som ett viktigt tillskott i den inre gestaltningen. Rörelsen genom byggnaden övertygar med sin naturlighet, där även landskapet blir en del av den rumsliga upplevelsen.

Juryns bedömning i steg 2

Förslaget följer helt sitt koncept framtaget i steg 1. I den fortsatta bearbetningen har den yttre gestaltningen dock preciserats till en mer handfast arkitektur. De praktiska lösningarna som applicerats på den redan fastslagna formen har dock inte kunnat utvecklas tillräckligt positivt eftersom de kräver ett ordentligt ingrepp i den starka formidén.

Förslaget lider av att man inte varit tillräckligt lyhörd mot ställda önskemål och att man inte vågat/velat anpassa projektet därefter. Detta har resulterat i en rad mindre lyckliga lösningar.

T ex är det en svårighet att den privata bostaden med dess uterum ej fullt ut går att använda parallellt med pågående representation. Vissa delar av bostaden är under acceptabel standard och dessutom saknas invändig kommunikation till representationsvåningen för en rörelsehindrad.

Byggnadens huvudentré med dess biutor känns underdimensionerad och kommer med redovisad planorganisation att här ge besvärande korsande rörelser mellan gäster och personal under pågående tillställningar.

De enskilda representationsutrymmena är dock fortfarande sammanvävda med varandra på ett intrikat och spännande sätt, men möjligheten till en naturlig expansion från dessa till generösa uterum är ej övertygande löst.

Förslagets främsta kvalitet ligger i dess samspel med omgivande tomt, som visar en rad spännande lösningar på hur man på ett enkelt sätt kan förhöja upplevelsen av platsen.

Juryns bedömning i steg 1

14. Förslag "Trandans"

Ett av de tre utvalda förslagen som gick vidare till steg 2 under anonymitet

Förslaget visar en intressant gestaltningsidé som ger en värld av upplevelser och som förstår de små gesterna. Förhållningssättet har resulterat i en byggnad som är naturligt elegant och som med en lätthet vill ta emot besökaren med öppna famnen. Entréplatsen känns mycket välkomnande och är en väl utformad mottagningsplats från vilken besökaren lätt kan ledas ut i trädgården eller in i byggnaden. Entréplatsens kraftiga muruppbyggnad och väl tilltagna skärmtakshöjd står dock i kontrast mot förslaget skirhet. Även fasaderna utbredning i höjd väcker oro och en känsla av monumentalitet som måste studeras vidare.

Den inre organisationen har på ett förtjänstfullt sätt löst delningen mellan det privata och offentliga. Den privata delen är fint placerad med en egen trädgård i skyddat läge. Planens små förskjutningar bidrar till en stark rumslig upplevelse. Idén med en sammanhållande hjärtvägg är ett intressant grepp som binder ihop byggnadens olika delar och ökar orienterbarheten.

Juryns bedömning i steg 2

Förslaget följer helt sitt koncept framtaget i steg 1. I den fortsatta bearbetningen har förslagets goda kvaliteter ytterligare lyfts fram och förfinats. Med bibehållen arkitektonisk skärpa har hela lokalprogrammet på ett förtjänstfullt sätt inarbetats i befintlig struktur, som därmed väl uppfyller de arkitektoniska krav som ställts för ambassadörsresidenset.

Med mindre justeringar har entréplatsens dominerande utformning tonats ned till en intimare skala, vilket också resulterat i en naturligare utvändigt anslutning mot de hårdgjorda terrasserna vid representationsdelen. Anslutningen mellan terrasserna och omgivande mark borde dock ytterligare bearbetas för att bättre ansluta mot tomtens naturliga kvalitéer.

Med bibehållen lätthet har fasaderna getts ett nedtonat uttryck som väl kan spegla det opretentiösa i svensk arkitektur. Kompletterande åtgärder bör dock studeras för att bättre skydda mot solinfallet från väster.

Förslaget har på ett elegant sätt löst uppdelningen mellan interiörens olika funktioner. Dessa kan på ett naturligt sätt både samverka och fungera självständigt under olika typer av tillställningar. Enkla utvändiga samlingsytor i anslutning till representationsdelen ökar ytterligare de enskilda delarnas användbarhet och bidrar till tydligare samband mellan inne och ute.

Den separata utvändiga passagen till köksdelen och dess terrasstäckta korridor skulle dock behöva studeras vidare för att öka i tydlighet och bli lika bra som övriga delar i projektet. Samma gäller i viss mån även huvudentrés vindfång som med sin nuvarande utformning motverkar representationsdelens självklara enkelhet. Möjligen kan även salongernas inbördes nivåskillnad minskas något för att ytterligare förstärka huvudriktningen inåt i anläggningen.

Förslagets styrka är att det på ett enkelt och osökt sätt lyckats balansera praktiska funktioner med poetiskt rumsbehandling.

Stockholm den 5 juni 2003

Tävlingsjury

Peter Ohrstedt (ordf)

Gunilla Svensson

Karin Johannesson Forsblad

Jan Thews